

ČERVENÝ BETON A BEDNĚNÍ PRO CENTRÁLNÍ POLYTECHNICKÉ DÍLNY V PARDUBICÍCH

V září letošního roku byl otevřen oživený areál kulturní památky Automatické mlýny. Součástí tohoto kulturně-společenského prostoru je i novostavba Centrálních polytechnických dílen. V článku je přiblížena idea návrhu, koncept a vybavení dílen, ale i bednění a červeně probarvený beton, jež byly použity při výstavbě.



Architektonický návrh

Cílem revitalizace bylo vytvořit nový areál, v němž bude mít památkově chráněný objekt Automatických mlýnů ústřední postavení. V přímé návaznosti na něj byl na severní straně ateliérem Šépka architekti navržen objekt Centrálních polytechnických dílen (CPD), které celý prostor uzavírají. Nedílnou součástí celkové koncepce je barevné řešení. Všechny části nového objektu barevně navazují na odstín původních cihel Automatických mlýnů. Tímto motivem architekti celý komplex sjednotili, a to včetně pochozích ploch.

CPD jsou přístupny dvěma schodišti, která vytváří zároveň i statickou podporu tohoto objektu. Dílny jsou určeny především pro žáky mateřských, základních a středních škol, kterým nabízejí špičkově vybavené učebny a laboratoře pro výuku technických a přírodovědných oborů, avšak slouží i k volnočasovým aktivitám a ke vzdělávání dospělých. Konkrétně se jedná o odborné učebny biologie, chemie, fyziky, robotiky a PC grafiky, praktické dílny se zaměřením na kov, elektro, grafiku, práci s textilem i se dřevem a další prostory. Ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové bylo pro

CPD vytvořeno 69 výukových programů pro laboratoře a 44 programů pro dílny [1]. V nižších úrovních objektu je umístěna Galerie města Pardubic (GAMPA), která je tak více propojena s veřejným prostorem. GAMPA představuje jakýsi sokl, který má přístupnou i střechu v meziprostoru. Veřejný prostor tak získává další dimenzi v podobě amfiteátru pro 250 osob, kde lze pořádat v letních obdobích řadu akcí pod širým nebem. GAMPA pracuje pri-

márně s horním osvětlením všech výstavních místností.

Použité materiály mají podporovat celkový koncept návrhu. Spodní část galerie je zděná a navazuje tak na Gočárovu industriální stavbu mlýnů. V případě CPD se jedná o probarvený pohledový beton pro konstrukce a podlahy, ocelové nosníky, které umožňují instalovat rozvody příznané v interiéru, a lehké panely kryté at-mofixovým plechem, umístěné po celém obvodu stavby. [2]

Betony a bednění pro CPD

Objekt CPD má monolitickou železobetonovou konstrukci, která je doplněna o lícové cihly, režné cihelné dozdivky a obkladové panely pláště. Nejvýraznějším prvkem je konstrukce betonová, neboť je z červeně probarveného betonu. „V betonárně měli z barevné pigmentace směsi zprvu obavy. Báli se, že se bude více lepit na vnitřek autodomíchávačů a že bude mít jinou soudržnost i konzistenci. My na stavbě jsme samozřejmě měli obavu z toho, jak budou ‚vycházet‘ pohledové plochy. Při pečlivé práci

1 Vizualizace oživeného areálu kulturní památky Automatické mlýny (zdroj: Šépka architekti)

2 Nový objekt: vrchní část je určena Centrálním polytechnickým dílnám (CPD), ve spodní části sídlí Galerie města Pardubic (GAMPA)





3a



3b

3 a) Veškeré konstrukce CPD byly zhotoveny z červeného betonu, b) detail

a poctivém ošetřování povrchů desek a stěnových systémů odbedňovacím prostředkem nám však realizace díkybohu nepřinášela komplikace," komentuje práci stavbyvedoucí ze společnosti Stavirezek.

Stavba byla zahájena v roce 2021, kdy byly pomocí bednění Doka, resp. ručního rámového bednění Frami Xlife realizovány základy a základová deska, přičemž základové pasy a deska byly realizovány ze standardního šedého betonu. Červený beton v pohledové kvalitě byl nejprve uplatněn v nadzemních konstrukcích, které tvoří dvě čtvercové šachty, resp. jakési „nohy“ budovy. Zde přišly na řadu stěnové rámové systémy Framax Xlife, jejichž povrch ze speciálního plastu napomáhá rovnoměrnému usazení betonové směsi a vytvoření hladkého povrchu bez lunek a bublin. Samozřejmostí je i kvalitní péče o bednění při přípravě na betonáž (zejména odstranění nečistot, drátků apod.) i správné nanesení dobře zvoleného odbedňovacího prostředku ve formě emulze, který poskytuje lepší krytí než odbedňovací prostředky na bázi pouze olejů.

Po dokončení spodních konstrukcí mohlo být přikročeno k realizaci samotného „těla“ stavby. Kvůli výš-

ce i kalkulované váze konstrukce byla na místě vybudována pevná skruž, kterou tvořilo téměř tisíc nosné konstrukce Staxo 100. Na ní bylo umístěno stropní nosníkové bednění Dokaflex, do kterého byla betonována první stropní deska. Na ní pak byly stavěny další konstrukce: stěny, průhledy, světlíky a desítky dalších detailů, které musely být realizovány pomocí vkladů do bednění. Je nasnadě, že tyto detaily byly tvořeny přímo pro potřeby projektu a vše bylo stále prováděno v pohledovém betonu v červené barvě.

Z červeného betonu jsou i některé prefabrikované prvky, které byly na stavbu dovezeny. Jedná se zejména o ikonická „X“, která hrubě stavbě dodávají vzhled industriální konstrukce. Tyto prvky dodala místní pardubická firma TAKO. Škoda jen, že prefabrikovaná „X“ jsou zakryta fasádními prvky a viditelná jsou tak pouze uvnitř budovy. [3]

Závěr

„Chceme nabídnout dětem a žákům možnost objevit vědu a zkusit si bádání na vlastní kůži. Pokud je dokážeme zaujmout už v tomto věku, není třeba se obávat nedostatku zájemců o studium technických oborů nebo ztráty nových vědeckých talentů v našem kraji,“ uvedla hlavní ideu CPD ve fázi projektu prorektorka Univerzity Pardubice Andrea Koblížková.

Fotografie:
2, 3a – archiv města Pardubice,
3b – archiv společnosti Doka

Redakce děkuje Radku Sykovi ze společnosti Doka za spolupráci při přípravě článku.

Přípravily
Barbora Sedlářová a Lucie Šimečková (red.).

Zdroje:

- [1] Centrální polytechnické dílny. *Pardubice.eu* [online]. Dostupné z: pardubice.eu
- [2] Centrální polytechnické dílny a Galerie města Pardubic. *Šepka architekti* [online]. Dostupné z: sepk-a-architekti.cz
- [3] SYKA, R. Centrální polytechnické dílny. [online]. Dostupné z: doka.com/cz
- [4] Automatické mlýny. *AM* [online]. Dostupné z: automatickemlyny.eu

doka

Dáváme betonu tvar

Už 30 let si pro realizování Vašich monolitických projektů vybíráte bednění a technologie Doka. **Děkujeme.**



Naplánovat, objednat a spravovat: to vše je možné online pomocí **shop.doka.com**, nástrojů pro plánování **Doka Tools** a zákaznického portálu **myDoka**.

Odborníci na bednění.

www.doka.cz